

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף א' שרות פסיכולוגי ייעוצי
אגף תכניות סיוע ומניעה

מפגש צוות ניהול בית ספרי לקידום יישום תכנית כישורי חיים

כישורי חיים – האתגור הביתי שלנו...¹

רציונל

תכנית "כישורי חיים" מוגדרת כתכנית חובה במערכת החינוך. כדי לשפר את איכות יישומה, יש חשיבות להתארגנות מראש של חברי צוות הניהול הבית ספרי/ הצוות המוביל של בית הספר/ צוות אקלים. במפגש לחשיבה ותכנון משותפים יעסוק הצוות בתכנון מיטבי של התכנית, הן ברמת התכנים הנדרשים, הן ברמת המבנים הארגוניים הנדרשים והן ברמת ליווי הצוות החינוכי ואולי אף בשיתוף ההורים בתכנית.

מטרות

- הבנת מטרות התוכנית ועקרונות העבודה
- גיוס השותפים לקידום התוכנית
- תכנון יישום מיטבי של תכנית כישורי חיים בשנת הלימודים הקרובה

רקע קצר על תכנית כ"ח והצגת מטרותיה, על ידי היועצת:

- חיזוק תחושת מסוגלות להתנהלות מיטבית בשגרת החיים
- פיתוח כישורים להתמודדות פעילה עם בעיות החיים בהווה, לקראת אורח חיים בריא ומשמעותי בעתיד
- פיתוח היכולת לבחור בחירות ערכיות ומצפוניות
- פיתוח כישורים להתמודדות עם תופעות שליליות בחברה
- חיזוק המסוגלות להתמודדות במצבי לחץ, פיתוי, חירום ומשבר.

פתיחה חווייתית

צוות הניהול יתנסה בתהליך חווייתי קצר של עבודה בכישורי חיים, בעקבות ההתנסות תמשיג היועצת את עקרונות העבודה בכישורי חיים כפי שבאו לידי ביטוי בהתנסות. להלן מספר הצעות להתנסות החווייתית, מומלץ לבחור את ההתנסות המתאימה לצוות הניהול בהתאם לשיקולים הבאים: המועד ברצף השנה בו מתקיימת ישיבת הצוות: מיד עם החזרה מהחופשה, לפני החגים, אחרי החגים... מה מאפיין את מסורת העבודה הבית ספרית בכישורי חיים, מידת הידע והניסיון של צוות הניהול ביישום התוכנית. ניתן לקיים את ההתנסות בקבוצה של עד 5 משתתפים, או לחלופין בזוגות או בשלשות

הצעות להתנסות -

הצעה אחת: (מתאימה לשיבה המתקיימת מיד עם החזרה מהחופשה)

אנחנו שבים זה עתה מחופשת הקיץ, החופשה שלנו, החופשה של בני משפחתנו, של הסובבים אותנו. חישבו על מצבים שונים אתם התמודדתם בחייכם הפרטיים בחופשה. בחרו התמודדות אחת אתה התמודדתם.

הגדירו את מצב החיים עמו התמודדתם, מה היה בו, מי היה בו, מה הייתה ההתמודדות? מה עשיתם על מנת להצליח בהתמודדות? מה עזר לכם להתמודד?

הצעה שניה: (מתאימה לכל עת)

¹ כתבה יעל בריל- ממונה תחום כישורי חיים, שפ"י

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף א' שרות פסיכולוגי ייעוצי
אגף תכניות סיוע ומניעה

חשבו על סוגיות שונות המעסיקות אתכם בתקופה האחרונה או בימים האחרונים במסגרת תפקידכם המקצועי בבית הספר, לעיתים אפילו מטרידות ומלחיצות. בחרו סוגיה אחת עליה תרצו לדבר בסדנה זו. הגדירו את הסוגיה, את האתגר. נסו לחשוב מה אתם יכולים לעשות על מנת להצליח בהתמודדות.

בזוגות / שלשות / חמישיות - משתפים בסוגיות ובדרכים להתמודדות איתן. המקשיבים מעלים רעיונות נוספים לדרכים להתמודד עם הסוגיות המועלות

בקבוצה השלמה - משתפים רק בדרכים השונות להתמודדות עם הסוגיות. נציג מהצוות או היועצת – יכתבו את הדרכים השונות להתמודדות העולות בקבוצה על רצועות נייר גזרות ומוכנות מראש, כך ייווצר אוסף של רעיונות/ דרכים להתמודדות עם הסוגיות השונות.

היועצת המנחה מסבירה: הסתכלו על אוסף הדרכים הרשומות על רצועות הנייר:

- מה מוכר לכם, אילו כישורי חיים שלכם באו לידי ביטוי בתיאורי המקרים?
- מה מצליח לכם?
- מה אתם רוצים לתרגל ולאמץ, הן בהצעות שהצעתם לפתרון והן בשיח עצמו?

רפלקציה

*איך הרגשתי כשנדרשתי לחשוב על הסוגיות? אשתף בסוגיות? להקשיב?
להאזין? לשמוע ולחשוב על דרכים להתמודדות?*

המשגה להרחבה - מעבר להסבר על תכנית כישורי חיים בהמשך למה שעשינו בהתנסות כישורי חיים פה בחדר: ניתן להמשיך בהצגת מצגת כישורי חיים משקף 9 "מה עשינו"

תובנות

*איך תוכניות התחדדו כעת בעקבות ציבוד המשימות בצוותא?
מה בין המהלך שחוויתם לבין שיצורי כישורי חיים?
למה לדעתכם חשוב ללמד את התלמידים "כישורי חיים"?
מה המוטיבציה שלכם בהוראת כישורי חיים?*

יישום - התארגנות לעבודה מערכתית בכישורי חיים בשנת הלימודים החדשה
מה אנחנו כצוות ניהול צריכים לעשות על מנת שהשנה נתמקצצ ככישורי חיים? על מנת שתכנית כישורי חיים תהיה תפוצצ באיטקה?

כל חבר בצוות הניהול מקבל 3 פתקים / דפי ממו:

- פתק - מבנים ארגוניים
- פתק - ליווי תמיכה / הכשרה
- פתק - נושאים חשובים לעבודה עם תלמידינו

איסוף הפתקים לשלוש ערמות:

בירור מה צוּלָה מהפתקים?

קבלת החלטות: *מה אנחנו יכולים לעשות ליישום המיטבי של תכנית כישורי חיים כבר השנה?*

חלוקת תפקידים, משימות, קביעת לוחות זמנים.

מצ"ב מצגת מלווה ליישום תכנית "כישורי חיים" במוסדות החינוך